

att nya oktrojer ej lemnas filialbankerna, utan att i stället, i den mån Riksbankens tillgångar medgifva en sådan anordning, i landsorterna inrättas under Riksbanken stående lånekontor, afsedda att lemna jordbrukarne amorteringslån på fem års tid, till högst sex procent ränta.

Om remiss till vederbörligt Utskott af denna motion anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Magnus Svensson
från Skaraborgs län.

N:o 270.

Af Herr Magnus Svensson: Om bankovinstens bibehållande under Bankens vård samt densamma användande till en lånefond för jordbrukare.

Det är en tyvärr alltför väl känd sak, att den Svenske jordbrukaren på de sednaste åren befunnit och fortfarande befinner sig i en ganska bekymmersam ställning. Att vidlyftigt söka utreda orsaken dertill torde här vara öfverflödigt, då en hvar till någon del känner densamma, och dessutom utvägar till en verksam förbättring i det öfverklagade förhållandet ej derigenom lära kunna påvisas. Att afhjelpa detta missförhållande är emellertid af den yttersta vikt. Man har på sednare tiden här i landet gjort flerfaldiga försök till bildande af jordbruksbanker, hvilka alla förslag dock strandat emot den enda omständigheten, att penningar till bildande af dylika banker, med skyldighet att lemna jordbrukaren lån på längre tid och på billiga vilkor, ej kunnat erhållas, enär kapitalegare funnit större fördel vid att på annat sätt använda sina penningar. Hade fonderna till dem deremot skolat bildas genom välvilliga sammanskott, utan afseende på den enskilda fördelen, så hade det hela blott varit en fattigvårdsfråga. Dessa försök hafva således varit förgäfvne, och jordbrukaren är ännu för sina förlagsbehof inskränkt hufvudsakligen till de enskilda bankerna, hvilka helt naturligt föredraga lån på korta tider, tre à fyra månader. Härmed är jordbrukaren ej betjenad.

Han får blott en gång om året skörda sin jord, och omsättningar af förlagslån på korta betalningsterminer blifva för honom i längden omöjliga. Emellertid måste något göras för att understödja landets modernäring, af hvars stärkande alla öfriga näringsgrenars bästa, ja hela samhällskroppens styrka och sundhet, beror, och omsorgen att utfinna de bästa utvägarne härtill bör vara ett af de väsentligaste föremålen för Riksdagens allvarliga omtanke.

Jag tillåter mig därför för Riksdagen föreslå följande enkla, men utan tvifvel praktiska utväg att, om också icke genast fullständigt afhjelpa, så dock i ej ringa mån minska jordbrukets betryck, nemligen,

att den årliga bankovinsten ej beräknas såsom tillgång för Statens behof, utan qvarstannar i Bankens vård, samt att af densamma bildas en alltjemt vexande lånefond, afsedd att till jordbruket lemna amorteringslån på fem års tid, till högst sex procent ränte.

Om remiss af denna motion till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Magnus Svensson
från Skaraborgs län.

N:o 271.

Af Herr Reutercrona: Om utvidgning af kronolänsmäns fribrefsrätt.

Sedan jag inhemtat, att den af Herr Siljeström i Kammaren väckta motion om utvidgning af den kronolänsmännen i Riket tillkommande fribrefsrätt i tjänsteärenden icke omfattar annan förändring härutinnan, än att kronolänsmännen borde tilläggas portofrihet jemväl för embetskrifvelser till kronofjerdingsmännen, förutom sådana till kronofogden och Konungens Befallningshafvande; men omständigheterna påkalla en långt större utsträckning af den kronolänsmännen tillerkända rättighet uti ifrågavarande hänseende, tager jag mig häraf anledning, med stöd af 2:dra momentet i Riksdags-ordningens 55 §, föreslå, det Riksdagen för sin del beslutar: att kronolänsmännen i Riket skola ega åtnjuta portofrihet för alla af dem med posten afsända skrifvelser i tjänstemål till domaren